

Het grootste deel van de vogels in Nederland zorgt voor een prettig gefluit in de ochtend. De vogels sieren de lucht en zorgen voor levendigheid in de achtertuin. Er zijn echter ook vogels die in grote kolonies leven en gezamenlijk erg veel overlast veroorzaken, met name in bebouwde omgeving. De in de Flora- en faunawet beschermde roek is zo'n vogel.

Duurzame en effectieve oplossing roekenoverlast

De roek (*Corvus frugilegus*) behoort tot de familie van de kraaiachtigen. De vogel leeft in kolonies en komt van oorsprong vooral voor in het rivierengebied. Hier leeft de vogel in een kleinschalig landschap met hoge opgaande boombeplantingen en vochtige graslanden waar de roek zijn voedsel, voornamelijk bestaande uit insecten en zaden, vindt.

De roek is zich echter steeds meer gaan vestigen in de bebouwde omgeving. Dat komt waarschijnlijk onder andere doordat mensen de roeken in het buitengebied hebben verjaagd en door het oprukken van de bebouwde omgeving en de verschuiving van geschikte locaties (Schoppers J. 2004). Daarnaast komen binnen de bebouwde omgeving minder natuurlijke vijanden zoals roofvogels voor, waardoor de roek de voorkeur geeft aan deze veiligere locaties.

GROTE KOLONIES, VEEL OVERLAST

De kolonies van roeken in de bebouwde kom variëren in ons land van enkele tientallen tot soms wel duizenden vogels. Wanneer de roeken zich hier vestigen, levert dit vaak overlast op. Denk bijvoorbeeld aan overlast van uitwerpselen, geluid en nestmateriaal.

Omdat de roek in Nederland beschermd is door de Flora- en faunawet mogen de vogels niet zomaar worden verjaagd. Sinds enkele jaren is het wel mogelijk om met een ontheffing van de Flora en faunawet en een roekenbeschermingsplan de roeken onder deskundige begeleiding legaal te verjagen uit de bebouwde omgeving en ze een duurzaam alternatief te bieden.

DENKEN ZOALS EEN ROEK

Om de roeken effectief te kunnen verjagen moet

men zich verplaatsen in het karakter van deze vogel. Een roek zal namelijk blijven terugkeren naar zijn nestlocatie, zolang die locatie geschikt is. BTL Advies heeft een methode ontwikkeld waarbij gebruik wordt gemaakt van verschillende middelen om de roek te laten denken dat de kolonielocatie ongeschikt is. Door deze herhaaldelijk in te zetten gaan de vogels op zoek naar nieuwe kolonielocaties. Het is van belang de frequentie en momenten van verjagingsactiviteiten te spreiden en vooral te variëren. Door de combinatie van verjagingsmethoden toe te passen is de kans op succes het grootst.

In het najaar, voorafgaand aan het broedseizoen, moet worden gestart met de verjagingsacties. Dit begint met het verwijderen van de nesten. Roeken geven de voorkeur aan een locatie waar nog nesten van het vorige seizoen zijn. Deze nesten associëren ze met een geschikte en veilige kolonielocatie. Na het verwijderen kan worden gestart met een reeks natuurlijke prikkels die de roek het idee geven dat voorafmalige kolonielocaties niet meer geschikt zijn. Dit kan bijvoorbeeld door op verschillende momenten en locaties opgenomen angstkreten van roeken af te spelen of door het inzetten van getrainde roofvogels. Deze acties worden net zo lang uitgevoerd totdat de roeken een nieuwe geschikte locatie hebben gevonden. In de meeste gevallen zal dit van medio januari tot medio mei zijn.

Ondanks de verjaging activiteiten komt het voor dat de roeken toch nesten gaan bouwen op ongewenste locaties. Door deze op tijd te verwijderen, worden de roeken ontmoedigd om steeds opnieuw een nest te bouwen.

DUURZAME METHODE

Roeken komen elk jaar weer op dezelfde kolonielocatie terug. In veel gevallen zijn roeken zelfs gehecht aan de boomsoort waarin ze geboren en opgegroeid zijn. Ze maken een associatie tussen de boomsoort en een veilige kolonielocatie.

Binnen de toegestane methodiek kiezen de roeken zelf een nieuwe kolonielocatie of sluiten zich aan bij een bestaande kolonie. Hierdoor verloopt het koloniseren van een nieuw gebied op een natuurlijke wijze. Bij het maken van deze keuze worden de roeken op ongewenste locaties steeds verjaagd door toepassing van natuurlijke impulsen. De overlast wordt op deze manier op een duurzame wijze voor zowel mens als natuur verholpen.

PERIODE

Voor het verkrijgen van een ontheffing van de Flora- en faunawet moet een roekenbeschermings-

plan worden toegevoegd aan de ontheffingsaanvraag. In het roekenbeschermingsplan wordt omschreven wat de problematiek is, welke maatregelen genomen worden om de problematiek te verhelpen en waar de roeken een duurzame locatie wordt geboden voor het stichten van kolonies. Vooral dat laatste is van belang voor het verkrijgen van een ontheffing. Om te waarborgen dat dit ook daadwerkelijk gebeurt, is in het gehele traject begeleiding door een deskundige op het gebied van roeken (verjaging) vereist.

De ontheffing wordt verleend voor een periode van vijf jaar en kan indien nodig worden verlengd. Het eerste jaar van uitvoering is verreweg het meest intensief, omdat dan moet worden gerealiseerd dat de roeken de kolonielocatie als ongeschikt gaan beoordelen. De daarop volgende jaren zijn gericht op het controleren en monitoren van het behaalde resultaat en eventueel herhalen van acties. Gaandeweg kan de intensiteit van verjaging worden afgebouwd, nestelen de roeken zich op geschikte locaties en is de overlast voor burgers verdwenen.

Sinds drie jaar heeft BTL Advies ervaring opgebouwd in het verjagen van roeken op ongewenste locaties. Het roekenbeschermingsplan is al voor verschillende gemeenten succesvol ingezet, waarmee duurzame verjaging door middel van deze methode bewezen is.